

Hovedelementer i finanslovsaftalen for 2016

Regeringen har den 19. november indgået en finanslovsaftale for 2016 med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti.

Finanslovsaftalen indeholder en række elementer med kommunalpolitisk betydning. De væsentligste punkter er kort beskrevet og kommenteret under følgende overskrifter:

- *Aftale om udgiftslofter 2016-2019*
- *Værdighedsmilliard*
- *Løft af sundhedsområdet med fokus på ældre*
- *Fastfrysning af grundskylden*
- *Udlændingepolitik*
- *Beskæftigelsestiltag*
- *Folkeskolen og de frie grundskoler*
- *Boligydelsespakke*
- *Offentlige investeringer*

Aftale om udgiftslofter 2016-2019

Finanslovsaftalen betyder, at der er enighed om at stemme for de ændrede udgiftslofter i 2015-2018 samt for lovforslaget om udgiftslofter for 2019. Dette indebærer, at der er et folketingsflertal bag omprioriteringsbidraget, og at den kommunale serviceramme som udgangspunkt nedreguleres med 1 procent årligt i 2017, 2018 og 2019.

KL har tilkendegivet, at det er yderst problematisk, at der indføres et omprioriteringsbidrag, der indebærer at den kommunale serviceramme nedreguleres med ca. 2,4 mia. kr. årligt i 2017, 2018 og 2019, som det også fremgår af brevet. Herudover er der til dette notat vedlagt KL's pressemeddelelse om finanslovsaftalen, hvor hovedfokus netop er på dette element.

Værdighedsmilliard

Finanslovsaftalen indebærer, at alle kommuner skal formulere en værdighedspolitik, hvor den enkelte kommune beskriver sine overordnede værdier og prioriteringer på ældreområdet. Der afsættes 1 mia. kr. årligt fra 2016 til indsatsen. Midler som ligger ud over de vedtagne budgetter. Formålet er at understøtte og udbrede den enkelte kommunes værdighedspolitik. Midlerne fordeles på baggrund af en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

Midlerne fordeles mellem kommunerne i starten af 2016 og prioriteres i den enkelte kommune. Værdighedspolitikken og en redegørelse for, hvordan de ekstra midler forudsættes anvendt, skal offentliggøres på kommunens hjemmeside samt indsendes til Sundheds- og Ældreministeriet. Efterfølgende skal kommunen med revisionspåtegnet regnskab redegøre for, at midlerne er anvendt som forudsat.

Dato: 20. november 2015

Sags ID: SAG-2015-04795
Dok. ID: 2116421

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Der gøres endelig status over ordningen i 2019, hvorefter midlerne fremadrettet vil blive udbetalt sammen med bloktilskuddet efter en objektiv fordelingsnøgle.

KL finder det positivt, at finansloven prioriterer et vigtigt kommunalt serviceområde. Øremærkede puljer og krav om særlige revisionspåtegnede regnskaber er ikke en ideel måde at udmønte midlerne på, men det er vigtigt, at kommunerne selv kan prioritere de konkrete indsatser.

Løft af sundhedsområdet med fokus på ældre

Finanslovsaftalen indeholder også en række tiltag og ressourcemæssig oprioritering af sundhedsområdet. Blandt andet afsættes 320 mio. kr. i 2016 og 300 mio. kr. fra 2017 og frem til en national handleplan for den ældre medicinske patient. Udmøntningen af midlerne sker i to faser. I første fase gennemføres primo 2016 en akutupakke målrettet nedbringelse af overbelægning på sygehusene. I anden fase aftaler parterne i foråret 2016 en mere langsigtet handleplan med fokus på bl.a. styrkede kompetencer i kommuner og almen praksis.

Med aftalen om udmøntningen af satspuljen for 2016-2019 prioriteres herudover knap 200 mio. kr. årligt i perioden til en national handlingsplan for demens.

KL finder det positivt, at der i finansloven fokuseres på den nære sundhed i kommunerne, som KL også har opfordret til i flere omgange, senest i sundhedsudspillet "Sammen om Sundhed" fra oktober.

Fastfrysning af grundskylden

Finanslovsaftalen indebærer en nominel fastfrysning af grundskylden i 2016. Boligejerne skal derved betale det samme i grundskyld i 2016 i kroner og ører som i 2015. Fastfrysningen i 2016 forventes af tidsmæssige årsager ikke at kunne blive indregnet i betaling af grundskyldens første rate, men vil skulle ske efterfølgende, når kommunerne har genberegnet grundskylden.

KL forudsætter, at kommunerne kompenseres for de tabte indtægter forbundet med fastfrysningen af grundskylden.

Udlændingepolitik

Finanslovsaftalen indebærer en forventning om, at tilstrømningen af flygtninge vil stige i 2016, og kan komme til at ligge på et væsentligt højere niveau end hidtil forventet. Regeringen vil på den baggrund følge situationen tæt, herunder økonomien på området. Aftaleparterne understreger i den forbindelse, at kernevelværdien fortsat skal sikres.

Med finanslovsaftalen udvides målgruppen på integrationsydelsen samtidig til at omfatte alle, som ikke har opholdt sig i Danmark i mindst 7 ud af de seneste 8 år. Ydelsesændringen træder i kraft d. 1. juli 2016.

Den hastige udvikling i antallet af flygtninge stiller voldsomt store krav til kommunernes arbejde med bl.a. at sikre både midlertidige og permanente boliger og stille de rette dagtilbud og undervisningstilbud for flygtningebørnene til rådighed. Udfordringens størrelse er stærkt bekymrende og bliver kun større på sigt. Derfor indgår der i økonomiaftalen fra september også en

Dato: 20. november 2015

Sags ID: SAG-2015-04795
Dok. ID: 2116421

E-mail: MRKJ@kl.dk
Direkte: 3370 3791

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

analyse af kommunernes økonomiske vilkår på integrationsområdet, som skal anvendes til at drøfte kommunernes vilkår på integrationsområdet.

Det udgør endvidere en betydelig udfordring for kommunerne, at integrationsydelsens målgruppe udvides. Dette vil betyde, at nogle af de nytilkomne flygtninge som er placeret i permanent bolig, potentielt vil blive tvunget til at blive boligplaceret i en midlertidig bolig, med økonomiske konsekvenser for kommunen til følge.

Beskæftigelsestiltag

Med finanslovsaftalen er parterne enige om at øge gevinsten ved at komme i arbejde for kontanthjælpsmodtagere. Jobreformens første fase indeholder tre initiativer.

- Et nyt kontanthjælpsloft, som sætter en grænse for, hvor meget den enkelte samlet set kan modtage i kontanthjælp, boligstøtte og særlig støtte.
- En 225-timers regel, der indebærer krav om minimum 225 timer i ordinær, udstøttet beskæftigelse inden for de seneste 12 måneder for alle modtagere af uddannelseshjælp og kontanthjælp. Ellers gennemføres en ydelsesreduktion.
- En reduktion af kontanthjælpsmodtagernes ret til ferie fra fem til fire uger.

Det skal samtidig bemærkes, at det følger af finanslovsaftalens finansiering, at der skal ske en effektivisering af den aktive indsats på kontanthjælpsområdet gennem en målretning af den aktive indsats mod virksomhederne og mentorstøtten. I kølvandet på finanslovsaftalen er der derfor fremsat lovforslag om ændrede minimumskrav til mentorindsats, sammenlægning af rammer for mentorer og aktiv indsats mv. Formålet hermed er at opnå en samlet offentlig besparelse på 400 mio. kr., hvoraf de knap 150 mio. kr. samlet set forventes at vedrøre kommunerne.

KL har endnu ikke modtaget de relevante lovforslag i høring, herunder ift. de økonomiske konsekvenser for kommunerne. Stramningerne ift. kontanthjælpsmodtagerne rammer især enlige forsørgere med relativ lille beskæftigelseseffekt. Det kan give udfordringer på boligområdet, som bør følges nøje. Endvidere er der behov for en afklaring af administrationen af kontanthjælpsloftet, herunder samspillet med 225-timers reglen. KL lægger i den forbindelse vægt på at kommunerne kompenseres for eventuelle administrative merudgifter, samt at der findes en klar arbejdsdeling i forhold til UDK, som ikke vanskeliggør og griber ind i kommunernes myndighedsopgaver på kontanthjælpsområdet.

Folkeskolen og de frie grundskoler

Finanslovsaftalen indeholder et afsnit om, at regeringen vil undersøge muligheden for delegering af kompetence til skolebestyrelsen/skoleledelsen i enkelte kommuner inden for rammerne af folkeskoleloven. Samtidig øges tilskuddet til frie grundskoler med 2 pct. point til i alt 73 pct. af udgiften pr. elev i folkeskolen. Samtidig justeres det kommunale bidrag til staten, således at ændringen er udgiftsneutral for kommunerne.

KL forventer, at regeringen går i dialog med KL om overvejelserne vedrørende delegering af kompetence til skolebestyrelsen/skoleledelsen i enkelte kommuner. Det er afgørende, at kommunalbestyrelserne fastholder den overordnede styring af folkeskolerne, og at en eventuel delegering finder

Dato: 20. november 2015

Sags ID: SAG-2015-04795
Dok. ID: 2116421

E-mail: MRKJ@kl.dk
Direkte: 3370 3791

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

sted inden for rammerne af folkeskoleloven. Endvidere er det helt afgørende, at en ændring i tilskudsprocenten til frie grundskoler ikke indebærer kommunale merudgifter.

Boligydelospakke

Finansloven indeholder en boligydelsespakke, som indebærer, at satser og beløbsgrænser for beregning af boligydelse ændres, så de reguleres med forbrugerpriserne. Der indføres ydermere en beløbsgrænse på 85.500 kr. for husleje, der kan indgå i beregningen for ældreboliger. Dette skal sikre at kommuner og bygherrer har fokus på at ældreboliger opføres omkostnings-effektivt og drives effektivt.

Aftaleparterne er enige om at følge udgifterne til ældreboliger og noterer sig samtidig, at regeringen vil drøfte, hvordan man sikrer tidssvarende og økonomisk overkommelige ældreboliger med KL.

KL mener, at kommunerne allerede på nuværende tidspunkt har stort fokus på at opføre og drive ældreboliger på en effektiv måde, men går gerne i dialog med regeringen om, hvordan der skabes bedre muligheder for at opnå mere tidssvarende og økonomisk overkommelige ældreboliger.

Offentlige investeringer

Finanslovsaftalen indeholder klare formuleringer om, at niveauet for de planlagte offentlige investeringer ligger på et væsentligt højere niveau frem mod 2020, end der er råd til. Det skønnes således, at de offentlige investeringer aktuelt overstiger det forudsatte niveau i de mellemfristede fremskrivninger for dansk økonomi med ca. 5 mia. kr. i 2017, 3¾ mia. kr. i 2018 og 2½ mia. kr. i 2019. Regeringen vil på den baggrund senest i foråret 2016 fremlægge konkrete forslag til tilpasninger på investeringsområdet, hvori alle offentlige investeringer vil kunne blive berørt.

KL noterer sig, at et folketingsflertal finder, at de samlede offentlige investeringer skal nedbringes. KL finder det imidlertid afgørende, at kommunale borgernære investeringer prioriteres højt inden for den samlede ramme. Det kommunale anlægsbehov er således ganske betydeligt. Det er derfor også afgørende, at det kommunale anlægsniveau fortsat fastlægges i en forhandling med KL.

Dato: 20. november 2015

Sags ID: SAG-2015-04795
Dok. ID: 2116421

E-mail: MRKJ@kl.dk
Direkte: 3370 3791

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4